

Handläggare
Karin Söderling
Telefon: 08 508 30 121

Till
Kyrkogårdsnämnden

Verksamhetsplan 2019 för Kyrkogårdsnämnden

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner föreliggande verksamhetsplan för 2019 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Kyrkogårdsnämnden beslutar om omslutningsändring om 5,5 mnkr.
3. Kyrkogårdsnämnden beslutar om ersättningar till församlingar som förvaltar allmänna begravningsplatser i enlighet med detta utlåtande.
4. Kyrkogårdsnämnden begär 2 mnkr ur central medelsreserv för trygghetsskapande åtgärder som avser ny belysning vid Sandsborgskyrkogården.
5. Paragrafen begärs omedelbart justerad.

Staffan Moberg

Tf förvaltningschef

Sammanfattning

Kyrkogårdsnämnden svarar för begravningsverksamheten i Stockholms stad samt vården och bevarandet av begravningsplatsernas kulturvården. Dessa två uppdrag ska utföras inom ramen för begravningsavgiften.

Effektivitet och resurshushållning präglar nämndens verksamhet. Under 2019 fortsätter satsningen på underhållet av stadens begravningsplatser. Att öka tryggheten och göra tillgänglighetsanpassningar är prioriterade åtgärder. En särskild ljus/mörker-plan tas fram för att belysa vilka åtgärder som behöver genomföras vid de olika begravningsplatserna.

Kyrkogårdsnämnden

Box 9
121 25 Stockholm-Globen
08 508 30 121
08 508 30 100
karin.soderling@stockholm.se
stockholm.se

Begravningsverksamheten utgör en viktig samhällsservice som präglas av en säker och tillförlitlig service med stor lyhördhet inför den enskildes behov. Värdighet och respekt är ledord för verksamheten. Begravningsplatserna är trygga och vackra kulturmiljöer med höga naturvärden.

Begravningsplatserna ska också vara miljömässigt hållbara, välskötta, rofyllda miljöer med plats för eftertanke. Såväl begravningsplatser som kulturhistoriskt värdefulla byggnader för begravningsändamål skall vara väl underhållna.

Begravningsverksamheten präglas av hög medvetenhet kring aspekter som kan påverka miljön och det pågår ett strukturerat miljöarbete avseende utsläpp, resursförbrukning och värden och utvecklingen av biologiska värden.

Olika samverkansformer finns för att upprätthålla och utveckla det goda samarbetet med olika aktörer inom begravningsbranschen. Detta är en förutsättning för en bra service till anhöriga och besökare.

Nämnden ska tillmötesgå efterfrågan av en mångfald av gravskick. Planeringen för en ny begravningsplats på Järva fortsätter. Nya gravkvarter vid Räcksta begravningsplats samt byggnation av en ceremonilokal vid Strandkyrkogården är ett led i utvecklingen av stadens begravningsplatser.

Ett särskilt åtagande för nämnden är Världsarvet Skogskyrkogården vars värden ska bevaras, vårdas och förmedlas.

Arbetsplatserna ska präglas av ett etiskt förhållningssätt.

Ekonomiska förutsättningar

Kyrkogårdsnämndens verksamhet är i ekonomisk balans. Begravningsverksamheten finansieras genom begravningsavgiften som fastställs av kommunfullmäktige. Begravningsavgiften år 2019 är 6,5 öre. Över- och underskott ska i sin helhet balanseras till nästkommande budgetår i en begravningsfond.

Driftbudgeten för 2019 är 7,1 mnkr lägre jämfört med 2018. Utöver nämndens budget finns 2,0 mnkr för feriearbeten och handledning av feriearbetare avsatta i central medelsreserv till kyrkogårdsnämnden.

Investeringsbudgeten för 2019 är 182,6 mnkr, varav 153,5 mnkr är avsatta för specifika projekt; Järva begravningsplats, ceremonilokal vid Strandkyrkogården, byggnation av kistgravkvarter vid Räcksta begravningsplats, åretruntvatten vid Skogskyrkogården samt ombyggnationer av arbetslokaler vid Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen. Övriga 29,1 mnkr fördelas av nämnden till andra angelägna investeringar.

Serviceverksamheten, som innebär att erbjuda skötsel av gravplatser till gravrättsinnehavarna, ska vara självfinansierad.

Mål för verksamheten

Kyrkogårdsförvaltningens verksamhetsplan 2019 utgår från den av kommunfullmäktige antagna budgeten och de mål, indikatorer och aktiviteter som fastslagits där. Därutöver föreslår förvaltningen att nämnden antar egna nämndmål samt ett antal indikatorer och aktiviteter. Stadens integrerade ledningssystem (ILS) används för verksamhetsplanering och uppföljning av verksamheten.

Underhåll av anläggningar och utökad service

Budgeten ger förutsättningar för fortsatta satsningar på underhållet av begravningsplatserna och de värdefulla kulturmiljöer de representerar. Begravningsplatserna utgör också en viktig grönyteresurs i stadsmiljön.

Antalet bokningsbara tider för gravsättning av urna utökas på Skogskyrkogården. Detta innebär förstärkt bemanning vid Skogskyrkogården.

Det är angeläget att underhållet av anläggningarna följer en långsiktig planering. Kyrkogårdsnämnden har i samband med beslut om "Underlag för budget 2019 med inriktning 2020 och 2021" redovisat prioriteringar avseende underhållsåtgärder. Dessa prioriteringar kvarstår. Under år 2019 genomförs följande åtgärder:

- Upprustning och tillgänglighetsanpassning av servicestationer för allmänheten på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen.

- Tillbyggnad av vagnslider för maskinpark och ny miljöstation samt ombyggnad av bränslehanteringen vid kvarter 21 Skogskyrkogården, sista etappen i pågående projekt.
- Sista etappen (700 m) av underhållsarbetena vid Skogskyrkogårdens 3,6 km långa mur.
- Renovering av mur vid Spånga kyrkogård.
- Ny åretruntvattenledning vid Skogskyrkogården.
- Fortsatta beläggningsarbeten på Skogskyrkogården och övriga begravningsplatser.
- Renovering av smykningsplatsen vid minneslunden på Brännkyrka kyrkogård.
- Renovering av minneslund vid Hässelby begravningsplats.
- Renovering av minneslunden vid Bromma kyrkogård.
- Återplantering av häckar och renovering av det gröna kulturarvet på Norra begravningsplatsen.
- Återplanteringar vid Skogskyrkogården.
- Fortsatta energieffektiviseringar genom bl. a byte av belysningsarmatur på Strandkyrkogården.
- Utredning av ny belysning vid Sandsborgskyrkogården.
- Framtagande av en ljus/mörker-plan för begravningsplatserna med fokus i första hand på Brännkyrka och Västberga kyrkogårdar.
- Renovering av gamla gravmonument av kulturhistoriskt intresse på Norra begravningsplatsen.
- Ombyggnation av personalutrymmen på kvarter 15 C på Norra begravningsplatsen.
- Anläggning av gravkvarter för kistgravar vid Norra begravningsplatsen.
- Fortsatt utredning och projektering för nya kistkvarter på Räcksta begravningsplats.
- Tillgänglighetsåtgärder enligt åtgärdslista i dialog med funktionshindersrådet, bland annat ny ramp till Sandsborgskapellet och Stora gravkoret på Norra begravningsplatsen.
- Utredning av nytt staket vid Norra begravningsplatsen.

Under 2019 fortsätter arbetet med säkerhetskontroll av gravstenar.

Planering för en ny begravningsplats vid Järva fortsätter.

Arbetet med att utveckla Strandkyrkogården fortsätter. En ceremonilokal på Strandkyrkogården projekteras och handlas upp.

Artrikedomen ska säkras och stärkas och trädbestånden förnygras på begravningsplatserna. Smittsamma trädssjukdomar hotar begravningsplatsernas kulturvärden och kommer fortsatt att bekämpas bland annat genom vaccinering mot almsjuka.

Skogskrematoriet inklusive de tre kapellen (Tron, Hoppet och Heliga korset) står inför en genomgripande renovering på Skogskyrkogården. Under 2019 fortsätter projektering och upphandlingar.

Säkerhetsarbetet har högsta prioritet. Det gäller särskilt vid stadens båda krematorier samt vid bisättningslokalerna.

Miljöarbetet utgår från stadens miljöprogram 2016-2019. Fokus kommer att läggas på åtgärder mot buller, hållbar energianvändning, hållbar mark- och vattenanvändning samt källsortering av avfall.

Världsarvet Skogskyrkogården

Nämnden har ett särskilt ansvar att förvalta stadens enda världsarv Skogskyrkogården som sedan 1994 finns upptagen på Unesco:s lista över kultur- och naturarv som är så värdefulla att de anses vara en angelägenhet för hela mänskligheten. De objekt som en gång kommit med på världsarvslistan garanteras skydd och vård för all framtid.

Avtal finns mellan kyrkogårdsnämnden och kulturnämnden/Stockholms stadsmuseum som sköter besöksverksamheten vid världsarvet. ”Skogskyrkogårdens dag” med öppna kapell, visningar mm genomförs i maj. Förvaltningsplanen för världsarvet ska fortsatt implementeras och följas upp under året.

2019 står Stockholm för värdskapet av den Nordiska världsarvskonferensen.

Bakgrund

Kyrkogårdsnämndens verksamhetsplan för 2019 har utarbetats utifrån stadens regler för ekonomisk förvaltning och följer stadens anvisningar. Verksamhetsplanen tas fram med utgångspunkt från kommunfullmäktiges (KF:s) budget,

KF:s inriktningsmål, KF:s mål för verksamhetsområdet samt nämndens egna mål.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och behandlats i förvaltningsgrupp 2019-01-31.

Bilagor

Bilaga 1: Plan för upphandling 2019

Bilaga 2: Ansökan-medel-for-trygghetsskapande-åtgärder

Bilaga 3: System för intern kontroll

Bilaga 4: Väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll

Bilaga 5: Kompetensförsörjningsplan 2019-2023

Inledning

Nämnden redogör i verksamhetsplan för 2019 hur verksamheten planeras under året med utgångspunkt från KF:s budget och målbeskrivningar. I ovanstående sammanfattning redovisas nämndens uppdrag och 2019 års ekonomiska förutsättningar. Vidare görs en redovisning över vilka insatser som är prioriterade under året.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Begravningsverksamheten utgör en viktig samhällsservice som präglas av en säker och tillförlitlig service med stor lyhördhet inför den enskildes behov. Världighet och respekt är ledord för verksamheten.

Stadens begravningsplatser ska upplevas som rofyllda, vackra, trygga och tillgängliga. Verksamheten ska präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Under 2019 fortsätter arbetet med underhållet av anläggningarna och med att förbättra tryggheten och säkerheten.

Nämnden erbjuder personer som står långt ifrån arbetsmarknaden praktikplatser. Feriearbetande ungdomar ska ges god handledning. Alla skolor erbjuds fria visningar av Världsarvet Skogskyrkogården

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Nämnden erbjuder personer som står långt ifrån arbetsmarknaden praktikplatser. Feriearbetande ungdomar ska ges god handledning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	116 st	9 000 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2 st	1 050 st	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	5	Tas fram av nämnden	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	116 st	9 000 st	Tertial

Nämndmål:

Nämnden ska bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktik till personer som står långt från arbetsmarknaden

Beskrivning

Nämnden kommer fortsatt att bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktikplatser till aspiranter från Jobbtorg samt till andra personer, exempelvis personer med funktionsnedsättning, som står utanför arbetsmarknaden. Det kan också bli aktuellt att erbjuda

lärlingsplatser för olika yrkesutbildningar. Nämnden erbjuder 116 platser för feriearbetande skolungdomar.

Förväntat resultat

Att fler personer kan få arbetslivserfarenhet och därmed bli mer anställningsbara på arbetsmarknaden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Erbjuda praktikplatser	2019-01-01	2019-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Stadens begravningsplatser ska upplevas som rofyllda, vackra, trygga och tillgängliga. Verksamheten ska präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Under 2019 fortsätter arbetet med underhållet av anläggningarna och med att förbättra säkerheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %	100 %	År

Nämndmål:

Begravningsverksamheten präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Stadens begravningsplatser upplevs som trygga och säkra.

Beskrivning

Basen för förvaltningens säkerhetsarbete är tillförlitliga och säkra rutiner vid beställningar, kremationer, förvaring av kistor med stoft och urnor samt vid utlämning av urnor. Krematorieverksamheten präglas av hög säkerhet och god arbetsmiljö. Vid Råcksta krematorium, Nya Krematoriet/Skogskrematoriet och vid kylhuset på Norra begravningsplatsen finns kyllda utrymmen för förvaring av kistor med stoft. In- och utpassering sker här med ett anpassat digitaliserade säkerhetssystem. Anläggningarna är kameraövervakade. Säkerhetsrutiner finns också för förvaring av urnor. Alla arbetsplatser genomgår regelbundet utbildningar i brandskydd och hjärt-och lunggräddning.

Säkerheten på begravningsplatserna har hög prioritet. Grävning av gravar sker på ett arbetsmiljömässigt säkert sätt och det finns branschrekommendationer som är vägledande för hur arbetet ska genomföras. Samråd med övriga storstadsförvaltningar sker med anledning av beredskap inför så kallade riskbegravningar. Gravstenssäkerheten är ytterst gravrättsinnehavarens ansvar men kyrkogårdsförvaltningen har tillsyn över gravstenssäkerheten. Särskild personal avdelas för att följa upp gravstenssäkerheten.

Kvinnor upplever begravningsplatserna som något mer otrygga jämfört med män. Åtgärder genomförs som ökar tryggheten, exempelvis förbättrad belysning, röjning av buskar och sänkning av häckar. Hög skötselnivå, god vinterväghållning, snabb sanering av klotter och åtgärdande av annan skadegörelse samt åtgärder för att förhindra brott ska ge besökarna en trygg och säker miljö. Stöder på begravningsplatserna är dock ett återkommande problem. Vaktbolag ronderar vid de större begravningsplatserna och det finns möjlighet att utöka

ronderingen om behov uppstår. Samverkan söks med närpolisen kring åtgärder som kan vidtas för att hindra fortsatta stölder.

Under 2019 utreds ny belysning vid Sandsborgskyrkogården. Byte av belysningsarmaturer görs också på Strandkyrkogården. Framtagandet av en ljus/mörker-plan för att belysa behovet av belysningsåtgärder görs med fokus i första hand på Brännkyrka och Västberga kyrkogårdar.

Förväntat resultat

Att inga incidenter, allvarliga avvikelser eller olyckor sker inom verksamheten. Besökarna ska uppleva begravningsplatserna som trygga och säkra. Att inga skillnader utifrån kön ska finnas för upplevelsen av tryggheten på begravningsplatserna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel besökare som upplever att Stockholms begravningsplatser är trygga	85%		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Brandskydd kapell	2016-01-01	2019-06-30
Byte av belysningsarmaturer på Strandkyrkogården	2015-01-01	2019-12-31
Framtagande av en ljus/mörker-plan	2019-01-14	2019-12-31
Implementering av ny teknisk plattform för administration av beställningar, gravupplåtelse mm.	2015-01-01	2019-12-31
Säkerhetsbesiktning av gravstenar	2015-01-01	2019-12-31
Utredning, projektering och byggnation av ny belysning vid Sandsborgskyrkogården	2018-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

Stadens begravningsplatser är vackra och rofyllda kulturmiljöer med höga naturvärden.

Beskrivning

Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön. De är värdiga och rofyllda platser för den enskilde besökaren. Under 2019 fortsätter arbetet med att ta fram vård- och underhållsplaner som också inkluderar de gröna kulturvärdena.

Trädvårdsinsatser, återplanteringar och häckrenoveringar, bland annat utbyte av thujahäckar vid Norra begravningsplatsen fortsätter. I framttagande av skötselplaner och i skötseln av grönytor ska främjande av biotopvärden särskilt uppmärksammas.

Ett program för att förbättra ljudmiljön håller på att tas fram. Samråd med trafikkontoret och miljöförvaltningen fortsätter för att om möjligt hitta lösningar för att minska trafikbullret på stadens begravningsplatser. När maskiner byts ut ska också bulleraspekterna vägas in.

Förväntat resultat

Begravningsplatserna är uppskattade besöksmål. Den biologiska mångfalden ska öka. Bullret ska minska.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som rofyllda	90%		År
♀ Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som välskötta	85%		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Byte av Thujahäckar vid Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2020-12-31
Utredning av renovering och recirkulation av vatten vid "gråtande muren" vid Skogskyrkogårdens entré.	2018-01-01	2020-12-31
Åtgärdsplan buller	2015-01-01	2019-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Alla skolor erbjuds fria visningar av Världsarvet Skogskyrkogården.

Nämndmål:

Världsarvets Skogskyrkogårdens värden ska förmedlas till barn och unga

Beskrivning

Stadens skolor erbjuds fria visningar av Världsarvet Skogskyrkogården. Vid visningarna förmedlas Världsarvets värden samt bakgrunden till Unesco:s Konvention om Skydd för Världens Kultur- och Naturarv.

Förväntat resultat

Att Stockholms barn och unga har god kännedom om Världsarvet Skogskyrkogården

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal barn som deltagit i barnvisningar av Världsarvet Skogskyrkogården	400		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Begravningsverksamheten utgör en viktig samhällsservice som präglas av en säker och tillförlitlig service med stor lyhördhet inför den enskildes behov. Världighet och respekt är ledord för verksamheten.

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagen åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder.

Nämndmål:

Begravningsverksamheten präglas av god service och lyhördhet för den enskildes behov.

Beskrivning

Hög tillgänglighet och lyhördhet för den enskildes behov präglar begravningsverksamheten. Tillgången till ceremonilokaler och tider för gravsättning anpassas efter behoven. Nämnden erbjuder också ett stort utbud av olika typer av planterings- och gravskötselavtal.

Begravningsverksamheten omfattar alla stockholmare, oavsett etnisk eller religiös tillhörighet eller annan bakgrund. Stadens begravningsplatser präglas därför av en stor variation av gravskick, gravplatser och anpassningar till olika begravnings seder mm. På Norra begravningsplatsen omplaneras ett kistgravkvarter samt planering görs för utvidgning av ytterligare ett kvarter.

Så långt det är möjligt anpassas stadens kapell till ceremonier enligt olika trosinriktningar och borgerliga förrättningar. Stockholmarna har även möjlighet att gravsättas på andra platser i Sverige. På samma sätt har även icke stockholmarna möjlighet att i mån av plats gravsättas på stadens begravningsplatser.

Strandkyrkogården ligger i ett naturskönt område men utnyttjas i liten grad för gravsättningar. En plan för utveckling av Strandkyrkogården har tagits fram. Under 2019 fortsätter detta arbete samtidigt som planering och projektering för en ceremonilokal på Strandkyrkogården fortsätter.

Förväntat resultat

Nämnden tillhandahåller god service och en mångfald av gravskick.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Omplanering av kv 15B på Norra begravningsplatsen	2014-01-01	2019-12-31
Plan för utveckling av Strandkyrkogården	2017-01-01	2021-12-31
Planering och byggnation av en ceremonilokal på Strandkyrkogården	2018-01-01	2020-12-31
Utvidgning av kvarter 14E på Norra begravningsplatsen	2018-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Stadens begravningsplatser och begravningsverksamhet ska ha god tillgänglighet

Beskrivning

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagna åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder. Under året planeras för förtätning av sittplatser, beläggningsarbeten, översyn av samt målning av trappnosar. Förbättrad skyltning av begravningsplatserna, upprustning av servicestationer är också insatser som syftar till att öka tillgängligheten. Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser vid Skogskyrkogården utreds på uppdrag av nämnden. Sandsborgskapellets tillgänglighet ska förbättras med en ny ramp och en ny ramp till Stora Gravkoret på Norra

begravningsplatsen ska projekteras. Även en ramp vid Hässelby kapell kommer att utredas.

God tillgänglighet handlar också om lättillgänglig information via hemsida, kundtjänst och andra kanaler. "Hitta-graven" eller "Svenska Gravar"-webbplatsen är en mycket välbesökt sökfunktion och den utgör en service som ska öka tillgängligheten för besökaren. Webbplatsen har nu också lagts över till svenskagravar.se. Sökfunktionerna på "Hitta-Graven" utökas fortlöpande och antalet besökare utökas kontinuerligt. Närmare 40% av besöken på "Hitta Graven" görs dessutom via mobila tjänster.

Under året fortsätter arbetet med att ta fram uppdaterad information på informationstavlor. Möjligheten att förbättra informationen med digital skyltning vid Norra begravningsplatsen och Skogskyrkogården ska undersökas.

En ny tillgänglighetsanpassad bänk ska tas fram till Skogskyrkogården. Detta görs via en ny upphandlingsform, s.k. innovationspartnerskap, där partnerskap tecknats med sex utvalda team med formgivare och producent. Ambitionen är att ett utvalt team har en produkt klar under hösten för leverans under 2020.

Stadens program för tillgänglighet, Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023, är vägledande för projekteringen av en ny begravningsplats vid Järva friområde.

Förväntat resultat

Begravningsplatser och ceremonilokaler ska vara anpassade för allas behov. Tillgängligheten till information är god.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal besökare på söktjänsten "Hitta Graven/Svenska Gravar"	225 000		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Beläggningsarbeten	2015-01-01	2020-12-31
Lägre höjd på häckar	2015-01-01	2020-12-31
Målning av trappnosar	2015-01-01	2020-12-31
Möbleringsprogram - förtätning av sittplatser	2015-01-01	2020-12-31
Ny ramplösning vid Sandsborgskapellet	2019-01-01	2019-12-31
Nya bänkar till Skogskyrkogården	2016-01-01	2021-12-31
Projektera ny ramp till Stora Gravkoret, Norra begravningsplatsen	2019-01-01	2019-09-30
Skyltprogram - informationstavlor	2015-01-01	2020-12-31
Upprustning och tillgänglighetsanpassning av servicestationer vid Skogskyrkogården, Sandsborgskyrkogården och Norra begravningsplatsen.	2015-01-01	2019-12-31
Utreda ny ramp till Hässelby kapell	2019-01-07	2019-12-31
Utredning av tillgänglighetsanpassningar vid busshållplatser på Skogskyrkogården	2017-01-01	2019-12-31
Utveckla "Hitta Graven/Svenska Gravar"-tjänster	2015-01-01	2019-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

En växande befolkning och olika begravningsstraditioner medför att anpassningar måste göras vid befintliga anläggningar. En ny begravningsplats planeras på Järvafältet för att möta långsiktiga behov. Att öka tillgängligheten till begravningsplatserna är en angelägen uppgift.

Begravningsplatserna är viktiga kulturmiljöer som måste vårdas och utvecklas. Världsarvet Skogskyrkogården bidrar till besöksnäringen i Stockholm.

Nämnden har ett gott samarbete med företagare inom begravningsbranschen.

Miljöarbetet fokuserar på åtgärder mot buller, på hållbar energianvändning, hållbar mark- och vattenanvändning samt återvinning av avfall.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Nämndens verksamheter har ett tätt samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer, florister, entreprenörer inom stenindustrin, leverantörer av upphandlade tjänster mm. Höga krav ställs på att detta samarbete fungerar på ett bra sätt för att levererade tjänster ska ha hög kvalitet och så att misstag undviks.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	15 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År

Nämndmål:

Nämnden ska ha ett gott samarbete med företagare

Beskrivning

Nämndens verksamheter har ett tätt samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer, florister, entreprenörer inom stenindustrin, leverantörer av upphandlade tjänster mm. Höga krav ställs på att detta samarbete fungerar på ett bra sätt för att levererade tjänster ska ha hög kvalitet och så att misstag undviks. Olika samrådsorgan finns, BESK-gruppen med representanter från begravningsbyråbranschen och förvaltningen, Transportgruppen med aktörer som utför transporter av avlidna samt OAA (Omhändertagande av avlidna) tillsammans med bland annat Stockholms läns landsting och begravningsbyråbranschen.

Förvaltningen arbetar med implementeringen av förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster.

Förväntat resultat

Att levererade tjänster ska ha hög kvalitet och att inga avvikelser sker.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
-----------	--------	-------------	--------------

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel begravningsentreprenörer som bokar via webb-Aveny (tidigare Grabo)	46 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Stockholmarna ska erbjudas en mångfald av gravskick. Anpassningar görs vid befintliga begravningsplatser för att tillmötesgå efterfrågan på av olika begravningsstraditioner. Den nya begravningsplatsen vid Järvafältet planeras för att möta långsiktiga behov

Nämndmål:

Stockholmarna ska erbjudas en mångfald av gravskick

Beskrivning

Runt Järvafältet bor drygt 60 000 människor och de representerar en mångfald av kulturer som också efterfrågar olika gravskick utifrån olika trosuppfattningar. Den nya begravningsplatsen på Järvafältet ska ge utrymme för dessa behov, samtidigt som den ska ta hänsyn till kulturresevatets värden. Planeringen har pågått sedan 2008 och under 2019 förväntas att genomförandebeslut kan fattas i kommunfullmäktige.

Religiösa och kulturella traditioner ställer särskilda krav på utformningen av gravmark. Inom muslimsk tradition efterfrågas gravsättning på orörd mark, där det tidigare inte skett någon gravsättning. All orörd gravmark i västra Stockholm har tagits i bruk och muslimska gravsättningar hänvisas därför till Strandkyrkogården i södra Stockholm.

Förvaltningen fortsätter att under 2019 utreda och planera för byggnation av nya kistgravar för bland annat muslimer på Räcksta begravningsplats. Genomförda vattenutredningar visar att markförhållandena inte är idealiska och en känslig recipient, Räcksta träsk ligger inom avrinningsområdet. Tillståndsprövningar görs innan genomförande. Det förslag till att hantera drän- och dagvatten med utskifte av förorenade massor har kostnadsberäknats till 20 mnkr. Projektet beräknas ha en genomförandetid på två år. Ett sådant kistgravkvarter kommer dock inte lösa det långsiktiga behovet av kistgravar i västerort utan får ses som ett komplement till den planerade begravningsplatsen på Järvafältet.

Förväntat resultat

Ökat utbud av service genom nyanläggningar vid befintliga begravningsplatser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Byggnation av begravningsplats på Järva friområde	2008-01-01	2021-12-31
Nya begravningskvarter på Räcksta begravningsplats	2006-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Vid utbyte av fordon och maskiner ska miljöanpassade maskiner väljas. Allt fler elfordon och arbetsmaskiner med eldrift ska eftersträvas. Krav på drift med HVO-diesel ställs vid upphandling av dieseldrivna arbetsmaskiner.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	86 %	86 %	Halvår

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Begravningsplatserna är välbesökta kulturmiljöer vars värden ska bevaras och utvecklas. Världsarvet Skogskyrkogården bidrar till besöksnäringen i Stockholms stad. Under året är Stockholms stad medarrangör till den Nordiska världsarvskonferensen, där samtliga förvaltare av Nordens världsarv bjuds in.

Nämndmål:

Kulturarvet på stadens begravningsplatser ska bevaras, vårdas och synliggöras

Beskrivning

Efter drygt 70 år är det angeläget att planera för en renovering av Skogskrematoriet inklusive kapell. Krematorieverksamheten har flyttat till Nya krematoriet på Skogskyrkogården. Kylrum, kisthissar etc. skall dock användas som tidigare. Genomförandebeslut fattas av KF 2019. Projektering och upphandlingar görs under året.

En kulturhistorisk inventering av gravvårdar vid stadens begravningsplatser har genomförts och en värdering av materialet med förslag till bevarandeplan kommer så småningom att överlämnas till Länsstyrelsen för ställningstagande. Renovering av gamla gravmonument, staket och gjutjärnsdetaljer sker framför allt vid Norra begravningsplatsen.

Vård- och underhållsplaner ska tas fram för samtliga begravningsplatser. Färdiga planer finns för Sandsborgskyrkogården, Galärvarvskyrkogården, Spånga kyrkogård, Hässelby begravningsplats och Brännkyrka kyrkogård. Under året blir det aktuellt med planer för Bromma kyrkogård och Västberga begravningsplats.

Renovering av trappor och murar har hög prioritet under året. På Skogskyrkogården avslutas renoveringsarbetet (700 m) med den 3,6 km långa bogårdsmuren.

En utredning görs över hur ett nytt staket kan byggas på Norra begravningsplatsen.

Samarbetet med Stockholms Stadsmuseum fortsätter, både vad gäller antikvariskt stöd vid

underhålls- och upprustningsprojekt samt genom att muséet fortsätter att anordna visningsverksamhet, både vid världsarvet Skogskyrkogården och vid Norra begravningsplatsen.

Artregistret är ett verktyg som hjälper till med katalogisering och prioritering av trädvårdsinsatser under året. Under 2019 kommer fortsatt bekämpning av almsjuka att prioriteras. Brännkyrka kyrkogård och Norra begravningsplatsen är särskilt drabbade. Vaccinering prövas som metod för att förhindra spridning bland annat på almar på Norra begravningsplatsen. Ett fördjupat samarbete är önskvärt med stadens trädansvariga och Solna stad för att göra gemensamma insatser mot almsjukan och andra trädjukdomar. Ytterligare kompetens kring träd- och grönytefrågor planeras att knytas till förvaltningen.

Allhelgonahelgen, Julafton, Mors och Fars dag är dagar där antalet besökare är stort på begravningsplatserna. Vid allhelgonahelgen beräknas ca 150 000 besökare vid begravningsplatserna och då planeras för sedvanliga aktiviteter med öppna kapell, musik i kapellen och personal på plats som kan svara på frågor och hjälpa anhöriga med att hitta graven.

Förväntat resultat

Ett vårdat, mer tillgängligt och mer attraktivt kulturarv.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Allhelgonahelgen	2019-09-01	2019-12-31
Framtagande av vård- och underhållsplaner	2016-01-01	2020-12-31
Föryngring av träd och annan vegetation	2016-01-01	2020-12-31
Projektering och renovering av krematoriekapellen på Skogskyrkogården	2018-01-01	2023-12-31
Renovering av gravvårdar med kulturhistoriskt värde	2015-01-01	2020-12-31
Upprustning av murar Spånga kyrkogård	2015-01-01	2019-12-31
Upprustning av Skogskyrkogårdens mur	2013-04-30	2019-12-31
Upprustning av smyckningsplats vid Brännkyrka kyrkogård	2016-01-01	2019-12-31
Utredning staket vid Norra begravningsplatsen	2018-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

Världsarvet Skogskyrkogårdens värden ska förvaltas och förmedlas

Beskrivning

Skogskyrkogården är sedan 1994 uppsatt på Unesco:s lista över världsarv som ska skyddas, bevaras, levandegöras och överlämnas till kommande generationer. Dess unika status och kulturmiljö förvaltas utifrån en framtagna förvaltningsplan. I Världsarvsrådet ingår representanter från kyrkogårdsförvaltningen, länsstyrelsen, Stockholms stadsmuseum, stadsträdgårdsmästaren och stadsarkitekten.

Under 2019 fortsätter arbetet med att ta fram ett antal indikatorer som bättre ska följa upp världsarvets autenticitet och integritet. Implementeringen av förvaltningsplanen ska också följas upp av världsarvsrådet. Ett viktigt arbete med värden av världsarvet är regenereringen av tallbeståndet och annat växtmaterial på Skogskyrkogården.

Världsarvet bidrar i hög grad till besöksnäringen i Stockholm. Att Stockholmare känner till "sitt" världsarv är en viktig del i Unesco:s strävanden att medvetandegöra världsarven -både ur ett lokalt och globalt perspektiv. Ett barn- och ungdomsperspektiv ska också finnas. Stockholms stadsmuseum sköter visningsverksamheten vid Skogskyrkogården på uppdrag av kyrkogårdsnämnden. Särskilda barnvisningar erbjuds till skolorna.

Världsarvet Skogskyrkogården är tillgängligt för besökare genom allmänna och bokningsbara visningar och ett säsongsöppet Visitors Center. Webbplatsen www.skogskyrkogarden.stockholm.se stödjer besökare och intresserade innan, under och efter besöket. Den hjälper till vidare kunskap och erbjuder kartguider på åtta språk. Audioguider har tagits fram för att förbättra tillgängligheten och kunskapen om världsarvet.

Vid säsongstarten i maj anordnas "Skogskyrkogårdens dag". Då erbjuds bland annat öppna visningar av kapell och landskap.

I september anordnas NWHC (Nordic World Heritage Conference) den årliga Nordiska världsarvskonferensen i Stockholm. Stockholms stad och Kyrkogårdsnämnden är medarrangörer och särskilda presentationer och visningar av världsarvet anordnas i samband med konferensen.

Förväntat resultat

Ökad medvetenhet om världsarvet och dess värden. Ett tillgängligt och uthålligt besöksmål i Stockholm.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel Stockholmare som känner till att Skogskyrkogården är ett världsarv	70 %		År
Antalet besökare på Skogskyrkogårdens hemsida	120 000		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomförande av Skogskyrkogårdens dag 2019	2019-01-01	2019-05-31
Implementera ett program för hållbar turism i samverkan med Stockholms Stadsmuseum	2019-01-01	2020-12-31
Nordisk världsarvskonferens i Stockholm	2019-01-01	2019-09-30
Utveckla indikatorer för världsarvet Skogskyrkogården.	2019-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Miljöarbetet fokuserar på åtgärder mot buller, på hållbar energianvändning, hållbar mark- och vattenanvändning samt återvinning av avfall.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Köpt energi (GWh)	2,9 GWh	1735 GWh	År

Nämndmål:

Nämnden har en säker kemikaliehantering som bidrar till minskad miljöpåverkan och minskar hälsorisker.

Beskrivning

Kyrkogårdsförvaltningen har medverkat i införandet av Chemsoft för uppföljning och minskning av miljö- och hälsofarliga ämnen. Två utbildningstillfällen har hållits för personal som administrerar de kemikalieinköp, som behövs i verksamheten. Fler utbildningar kommer att hållas efter behov.

Förvaltningen använder inga kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel vid grönskötseln av begravningsplatserna.

Förväntat resultat

Ökad kunskap om kemikaliernas miljöpåverkan. Minskning av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Nämndmål:

Resurseffektiv avfallshantering bidrar till att sluta kretslopp och till att minska negativ miljöpåverkan

Beskrivning

Kyrkogårdsnämnden har slutit avtal med det nederländska företaget Ortho Metals om att ta hand om och återvinna metalldelar som återstår efter kremering. Det ekonomiska överskottet från denna process lämnas till Allmänna arvsfonden.

Komposteringsanläggningar finns på Skogskyrkogården och på Norra begravningsplatsen, där trädgårdsavfall omvandlas till trädgårdsjord. Övriga kyrkogårdar lämnar trädgårdsavfall till externa kompostanläggningar. Flisning av ris görs av extern entreprenör. I framtiden kan det bli aktuellt att lämna trädgårdsavfall till stadens nyöppnade biokolanläggning i Högdalen.

Där farligt avfall uppkommer inom kyrkogårdsförvaltningens verksamheter, så förs detta bort för behandling av transportörer med godkänd behörighet.

Avfallssystemen på kyrkogårdarna ses över för att kunna ta hand om elektronikavfall från batteridrivna gravljus.

Förvaltningen återanvänder kontorsmöbler där så är möjligt.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp och ökad resursförbrukning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel återvunnen metall efter kremeration	100		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
-----------	------------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Medverka i stadens arbete med utveckling av biokol	2017-04-13	2019-12-31
Utveckla system för insamling av elektronikavfall	2017-04-13	2019-12-31

Nämndmål:

Stockholms stad leder utvecklingen avseende miljökrav för krematorierna

Beskrivning

Krematorierna ska ha hög driftsäkerhet och utsläpp ska med god marginal understiga uppsatta riktvärden. Gasleveranserna från Stockholm Gas till krematorierna består nu till 100% av biogas. .

Krematorie- och processutrustningen vid Råcksta krematorium byts ut för att ytterligare öka driftsäkerheten. Därutöver har det utretts hur överskottsvärmen från kremationsugnarna kan utnyttjas för egen värmeförsörjning vid Råcksta kapell och krematorium.

Förväntat resultat

Låga utsläpp och god energihushållning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel biobränsle i stadens krematorier	100 %		År

Nämndmål:

Verksamheternas negativa miljöpåverkan ska minska

Beskrivning

Miljöarbetet fokuserar på åtgärder mot buller, på hållbar energianvändning, hållbar mark- och vattenanvändning samt återvinning av avfall. Energieffektiviseringar sker genom konvertering av uppvärmningssystem i eluppvärmda byggnader samt utbyte av belysningsarmaturer. Förvaltningen ansluter till Svenska kyrkans mål om utfasning av oljeuppvärmda fastigheter till 2025.

Vid utbyte av fordon och maskiner ska miljöanpassade maskiner väljas. Alltfler elfordon och arbetsmaskiner med eldrift ska eftersträvas. Krav på drift med HVO-diesel ställs vid upphandling av dieseldrivna arbetsmaskiner.

Gravrättsinnehavare med planteringsavtal erbjuds perennalternativ samt isbegonior och penséer odlade enligt KRAV:s principer. Begravningsplatserna har ofta ett rikt djur och växtliv med höga biotopvärden. Skötselplanerna på begravningsplatserna tar hänsyn till den tidigare genomförda biologiska inventeringen. Bland annat följs en särskild skötselplan för näckrosdammen på Skogskyrkogården som härbärgerar den större vattensalamandern. Bikupor finns på flera av begravningsplatserna.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp, minskad energianvändning och ökad biologisk mångfald på begravningsplatserna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Införande av nytt avfallssorteringskoncept	2015-01-01	2019-12-31
Konvertering av elvärme till fjärrvärme vid Sandsborgskapellet	2019-01-07	2019-12-31
Utbyte till LED ljuskällor inomhus och utomhus	2015-01-01	2019-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndens verksamheter präglas av god budgethållning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kyrkogårdsnämnden ska utveckla underhålls- och investeringsplan och specificera de åtgärder som behöver utföras på kort och lång sikt.	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamhet ska präglas av god budgethållning

Beskrivning

Samtliga enhetschefer gör budgetuppföljningar med respektive avdelningschef. I samband med tertialrapport 2 sker också uppföljning av verksamhet och ekonomi med förvaltningschefen. Förvaltningsledningen följer upp ekonomin månadsvis. Särskilt fokus är på kostnader för underhållsåtgärder, uppföljning av investeringsbudgeten samt erhållna intäkter.

Förväntat resultat

Effektivitet och transparens. Chefer och medarbetare ska ha god kunskap om hur budgeten fördelas och följs upp. Beredskap ska finnas för justeringar under året. Prognossäkerheten ska vara god.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Alla medarbetare ska bidra till att skapa en bra arbetsplats som kännetecknas av hög kompetens, ett professionellt och etiskt förhållningssätt, delaktighet och ansvarstagande, hög trivsel, ett öppet och bra arbetsklimat samt låg sjukfrånvaro. Medarbetare och chefer erbjuds löpande kompetensutveckling utifrån behov och individuella kompetensutvecklingsplaner.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel elektroniska inköp	35 %	tas fram av nämnden	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %	87%	År
 Index Bra arbetsgivare	85	85	År
  Sjukfrånvaro	4,8 %	tas fram av nämnd	Tertial
  Sjukfrånvaro dag 1-14	2,8 %	tas fram av nämnd	Tertial

Nämndmål:

Kyrkogårdsnämnden ska vara en bra arbetsgivare

Beskrivning

Alla medarbetare ska bidra till att skapa en bra arbetsplats som kännetecknas av hög kompetens, ett professionellt och etiskt förhållningssätt, delaktighet och ansvarstagande, hög trivsel, ett öppet och bra arbetsklimat samt låg sjukfrånvaro. Medarbetare och chefer erbjuds löpande kompetensutveckling utifrån behov och individuella kompetensutvecklingsplaner. Under våren kommer alla chefer och arbetsledare erbjudas en arbetsmiljöutbildning. Alla medarbetare erbjuds en friskvårdssubvention. Under året färdigställs upprustningen av arbetslokaler på kvarter 21 på Skogskyrkogården. På Norra begravningsplatsen fortsätter upprustningen av arbetslokalerna vid kvarter 15 C.

Förvaltningen har ca 150 säsongsanställda kyrkogårdsarbetare. Dessa arbetsleds av lagbasar som i många fall också har en tidsbegränsad anställning som säsongsanställd.

Förväntat resultat

En bra arbetsplats som kännetecknas av hög trivsel, låga sjuktal samt ett öppet och bra arbetsklimat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmiljöutbildning till chefer och arbetsledare	2019-01-01	2019-09-30
Upprustning av personallokaler vid kv 15 C på Norra begravningsplatsen	2019-01-01	2020-04-30
Upprustning av verksamhetslokaler vid kvarter 21, Skogskyrkogården.	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

Medarbetare och chefer ska ha rätt kompetens, ett etiskt förhållningssätt samt ge ett värdigt bemötande

Beskrivning

Arbetsmiljön förbättras med hjälp av ombyggnader av personallokaler och genom översyn av arbetsrutiner. Etiska aspekter ska ständigt vara närvarande i det dagliga arbetet och ska följas upp vid arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal.

Förvaltningen har anslutit sig till SKKF:s riktlinjer för krematorieverksamheten (reviderad 2016). Förvaltningen följer också rekommendationer i dokumenten "Etiska riktlinjer vid gravgrävning" och "Risker och etiska aspekter vid gravgrävning" från Svenska kyrkans församlingsförbund (maj 2008).

Medarbetarnas kompetensutveckling och individuella kompetensutvecklingsplaner följs upp vid medarbetarsamtalen. Varje enhet och avdelning gör uppföljningar av kompetensutvecklingsbehoven på en mer övergripande nivå. Medarbetarna har tillgång till subventionerad friskvård.

Förväntat resultat

Kompetenta medarbetare, nöjda kunder och besökare

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Driftbudget	Budget 2018	Budget 2019
Kostnader	Mkr	Mkr
Förvaltningschef, nämnd och stab	6,9	7,5
Begravnings- och serviceavdelningen	105,9	99,0
Tekniska avdelningen	43,2	43,2
Administrativa avdelningen	29,5	30,5
Kapitaltjänstkostnader	24,0	25,5
Summa kostnader	209,5	205,7
Intäkter		
Avgifter	14,5	15,0
Fonduttag	8,5	10,0
Övrigt	7,7	9,0
Summa intäkter	30,7	34,0
Netto	178,8	171,7

Driftbudgeten för 2019 är 7,1 mnkr lägre jämfört med 2018. Utöver nämndens budget finns 2,0 mnkr för feriearbeten och handledning av feriearbetare avsatta i central medelsreserv till kyrkogårdsnämnden. 2,5 mnkr avsätts som bidrag till Högalids församlings renovering av kolumbariet vid Högalidskyrkan.

Ersättning till församlingar som förvaltar allmänna och enskilda begravningsplatser

I Stockholm finns det 12 församlingar som förvaltar allmänna begravningsplatser utan att vara huvudman för begravningsverksamheten. Stockholms kyrkogårdsnämnd har, enligt Begravningslagen, rätt att lämna ett skäligt bidrag till driften till den församling som är innehavare och vill behålla förvaltningen av sin begravningsplats. Huvudmannens bidrag till församlingarna har utgått från de kostnader församlingarna haft för förvaltning av sina begravningsplatser/kyrkogårdar/kolumbarier.

Den 1 januari 2017 trädde ett nytt statligt ersättningssystem i kraft som ersatt det tidigare clearingsystemet. Det nya ersättningssystemet gäller den som innehar enskild begravningsplats och den som innehar allmän begravningsplats utan att vara huvudman. Det nya ersättningssystemet består av två ersättningsbelopp. En gravsättning utan gravrätt

(minneslund/askgravlund) ersätts med 1191 kr. En gravsättning med gravrätt (kistgrav/askgravplats/kolumbarium) ersätts med 29 775 kr (1191 kr X 25 år). Ersättningsnivåerna kommer att omprövas vart femte år.

I samband med införandet av de nya ersättningsbeloppen för gravsättning gjordes en översyn av bidragsgivningen till församlingarna. Bidragen för 2019 utges i ett till församlingarna garanterat belopp. Det finns församlingar som har få gravsättningar men som har kostnader för drift och underhåll och som därför inte kompenseras fullt ut av de nya ersättningsnivåerna. Garantibeloppets storlek bygger därför på det bidrag som nämnden tidigare gett församlingarna. Skulle antalet gravsättningar och ersättningar för dessa överstiga garantibeloppet kan församlingen tillgodoräkna sig hela ersättningen.

Ett räkneexempel: Farsta församling gravsätter endast urnor i sitt kolumbarium i Söderledskyrkan. Gravsätter man 10 urnor under perioden december-november (12 månader) har man endast rätt till 298 tkr i ersättning. Garantibeloppet enligt nedan tabell faller då ut och församlingen erhåller istället 458 tkr. Gravsätter man 30 urnor erhåller man istället 893 tkr.

Extra bidrag för ex. underhåll av kulturhistoriska värden och tillgänglighetsanpassningar kommer inte att delas ut.

Genom förändringen ska det nya högre ersättningsbeloppet från 2017 i princip täcka framtida underhåll av anläggningarna.

Nämnden föreslås ge 12 av stadens församlingar som förvaltar allmän begravningsplats oförändrade garantibelopp enligt följande år 2019:

Garantibelopp per församling	Tkr
Adolf Fredriks församling	774
Domkyrkoförsamlingen	629
Engelbrekts församling	389
Farsta församling	458
Gustav Vasa församling	1 341
Hedvig Eleonora församling	415
Hägerstens församling	944
Högalids församling	838
Katarina församling	995
Maria Magdalena församling	675
S:t Johannes församling	998
Västermalms församling	1 586
(Förväntad kostnad utöver garantin)	1958
Summa totalt	12 000

De enskilda huvudmännen såsom Judiska församlingen, Katolska församlingen och Stiftelsen Stora Sköndal bedriver begravningsverksamhet på egen mark. Dessa begravningsplatser är inte allmänna begravningsplatser. De ges ersättning per gravsättning inom det nya ersättningssystemet och omfattas inte av garantibelopp.

Investeringar

Investering	Budget 2018	Budget 2019
Järva begravningsplats	15,0	90,0
Ombyggnad kv 21	11,1	7,0
Maskiner	5,0	4,0
Råcksta kistgravar	10,0	9,0
Ekonomibyggnad 15c	0,0	10,0
Bevattningsanläggning Skogskyrkogården	10,0	0,0
Åreruntvatten Skogskyrkogården	0,0	12,5
Ceremonilokal Strandkyrkogården	0,0	25,0
Övrigt	15,0	25,1
Summa	66,1	182,6

Investeringsbudgeten består dels av utpekade projekt; ny begravningsplats vid Järva, ny åreruntvattenledning vid Skogskyrkogården, byggnation av ceremonilokal vid Strandkyrkogården, anläggande av nya kistgravkvarter vid Råcksta begravningsplats och ombyggnad av arbetslokaler vid kv 15 C på Norra begravningsplatsen samt vid kvarter 21 på Skogskyrkogården. Därutöver budgeteras 29,1 mnkr att använda till övriga investeringar. Huvuddelen av dessa medel är uppbokade till utbyte av maskiner, beläggningsarbeten, tillgänglighetsprojekt, skyltprojekt mm.

Nämnden ansöker om medel ur central medelsreserv för en trygghetsskapande investering som avser belysning av ett genomgående stråk på Sandsborgskyrkogården.

Budgetjusteringar

Nämnden begär 2 mnkr ur central medelsreserv för trygghetsskapande åtgärder som avser ny belysning vid Sandsborgskyrkogården.

Omslutningsförändringar

Kyrkogårdsnämnden beslutar om omslutningsändring om 5,5 mnkr på grund av ökade kremationsavgifter.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enheterna tar fram mål, arbetssätt och förväntade resultat i enheternas verksamhetsplaner. Målbeskrivningarna är en utveckling av stadens mål nedbrutna till nämndmål. Ambitionen är att varje enhet i sin verksamhetsplan ska fånga de väsentliga kvalitetsaspekter som har värde för brukarna. Varje enhet tar fram en kvalitetsgaranti som anslås synligt på varje arbetsplats. Kvalitetsgarantierna ska behandlas vid APT och sedan godkännas av förvaltningschefen.

Synpunkter och klagomål är vägledande för utvecklingsarbetet. Rutiner för handläggning och

rapportering av synpunkter och klagomål finns på alla enheter.

I samband med uppföljning av tertialrapport två träffar varje enhet, jämte avdelningschefen, förvaltningschefen för avstämning av mål och budget.

Övrigt

Stockholms kyrkogårdsförvaltning är medlem i Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF). Förbundets rikskonferens genomförs 20-21 maj i Växjö med deltagande från Stockholm.

Den årliga storstadskonferensen mellan begravningshuvudmännen i Stockholm, Göteborg och Malmö genomförs 23-24 oktober i Stockholm. Nämnden representeras av ordförande och vice ordförande samt förvaltningsledning.

Nämnden är också medlem i den europeiska kyrkogårdsorganisationen ASCE (Association of Significant Cemeteries in Europe) som under hösten håller sitt årliga möte med deltagande från Stockholm. Plats: Gent, Belgien. Datum är ännu ej fastställt för mötet.

Skogskyrkogården är en av de tre världsarven i Stockholms län, de övriga är Drottningholms slott och Birka-Hovgården, som bjuder in till årets nordiska världsarvskonferens, (NWHC)

2 - 4 september i Stockholm.